ततः कुमुदनाथेन कामिनीगण्डपाण्डुना । नेत्रानन्देन चन्द्रेण माहेन्द्री दिगलङ्कृता ।
दशशताक्षककुब्दरिनिःसृतः किरणकेशरभासुरपिञ्जरः । तिमिरवारणयूथविदारणः समुदियादुदयाचलकेशरी ।
हरवृषोदरगात्रसमद्युतिः स्मरशरासनपूर्णसमप्रभः । नववधूस्मितचारुमनोहरः प्रविकसत्कुमुदाकरबान्धवः । ८४१०
ततो मुहूर्त्तात् स भगवान् पुरस्तात् शशलक्षणः । अरुणं दर्शयामास ग्रसन् ज्योतिःप्रभां प्रभुः ।
अरुणस्य च तस्यानुजातरूपसमप्रभं । रश्मिजालं महच्चन्द्रो मन्दं मन्दमिवासृजत् ।
उत्सारयन्तः प्रभया ततस्ते चन्द्ररश्मयः । प्रत्यगच्छञ्छनैः सर्व्वा दिशः खञ्च क्षितिं तथा ।
ततो मुहूर्त्ताद्भुवनं ज्योतिर्भूतमिवाभवत् । अप्रख्यमप्रकाशञ्च जगामाशु तमस्तथा ।
प्रतिप्रकाशिते लोके दिवाभूते निशाकरे । विचेरुर्न विचेरुश्च राजन्नक्तञ्चरास्ततः । ८४१५
बोध्यमानन्तु तत्सैन्यं राजंश्चन्द्रस्य रश्मिभिः । बुबुधे शतपत्राणां वनं महदिवाम्भसि ।
यथा चन्द्रोदयोद्भूतः क्षुभितः सागरोऽभवत् । तथा चन्द्रोदयोद्भूतः स बभूव बलार्णवः ।
ततः प्रववृते युद्धं पुनरेव विशाम्पते । लोके लोकविनाशाय लोकं परमभीप्सतां ।
इति महाभारते द्रोणपर्व्वणि द्रोणवधपर्व्वणि सैन्यनिद्रायां पञ्चाशीत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १८५ ॥
॥ सञ्जय उवाच ॥ ततो दुर्य्योधनो द्रोणमभिगम्येदमब्रवीत् । अमर्षवशमापन्नो जनयन् हर्षतेजसी ।
॥ दुर्य्योधन उवाच ॥ न मर्षणीयाः सङ्ग्रामे विश्रमन्तः श्रमान्विताः । सपत्ना ग्लानमनसो लब्धलक्षा विशेषतः । ८४२०
यत्तु मर्षितमस्माभिर्भवतः प्रियकाम्यया । तत एते परिश्रान्ताः पाण्डवा बलवत्तराः ।
सर्व्वथा परिहीनाः स्म तेजसा च बलेन च । भवता पाल्यमानास्ते वर्द्धन्ते स्म पुनः पुनः ।
दिव्यान्यस्त्राणि सर्व्वाणि ब्रह्मास्त्राणि च यान्यपि । तानि सर्व्वाणि तिष्ठन्ति भवत्येव विशेषतः ।
न पाण्डवेया न वयं नान्ये लोके धनुर्धराः । युध्यमानस्य ते तुल्याः सत्यमेतद्ब्रवीमि ते ।
ससुरासुरगन्धर्व्वानिमान् लोकान् द्विजोत्तम । सर्व्वास्त्रविद्भवान् हन्याद्दिव्यैरस्त्रैर्न संशयः । ८४२५
स भवान् मर्षयत्येतांस्त्वत्तो भीतान् विशेषतः । शिष्यत्वं वा पुरस्कृत्य मम वा मन्दभाग्यतां ।
॥ सञ्जय उवाच ॥ एवमुद्धर्षितो द्रोणः कोपितश्चात्मजेन ते । समन्युरब्रवीद्राजन् दुर्य्योधनमिदं वचः ।
स्थविरः सन् परं शक्त्या घटे दुर्य्योधनाहवे । अतः परं मया कार्य्यं क्षुद्रं विजयगर्द्धिना ।
अनस्त्रविदयं सर्व्वो हन्तव्योऽस्त्रविदा जनः । यद्भवान् मन्यते चापि शुभं वा यदि वाऽशुभं ।
तद्वै कर्त्तास्मि कौरव्य वचनात्तव नान्यथा । निहत्य सर्व्वपाञ्चालान् युद्धे कृत्वा पराक्रमं । ८४३०
विमोक्ष्ये कवचं राजन् सत्येनायुधमालभे । मन्यसे यच्च कौन्तेयमर्जुनं श्रान्तमाहवे ।
तस्य वीर्य्यं महाबाहो शृणु सत्येन कौरव । तं न देवा न गन्धर्व्वा न यक्षा न च राक्षसाः ।
उत्सहन्ते रणे सोढुं कुपितं सव्यसाचिनं । खाण्डवे येन भगवान् प्रत्युद्घातः सुरेश्वरः ।
सायकैर्व्वारितश्चापि वर्षमाणो महात्मना । यक्षा नागास्तथा दैत्या ये चान्ये बलगर्व्विताः ।
निहताः पुरुषेन्द्रेण तच्चापि विदितं तव । गन्धर्व्वा घोषयात्रायां चित्रसेनादयो जिताः । ८४३५
यूयं तैर्ह्रियमाणाश्च मोक्षिता दृढधन्वना । निवातकवचाश्चापि देवानां शत्रवस्तथा ।